

Nafarroako herritarren ustez, turismoak Foru Erkidegoaren ospea handitzen du, eta zerbitzuen kalitatea hobetu

Nafarroako Gobernuak eta NUPek gaur aurkeztu dituzte 'El sentir de la población residente en Navarra hacia el turismo' gaiari buruzko lehen ikerketaren emaitzak

Osteguna, 2021ko Martxoaren 25a

Nafarroako herritar gehienek begi onez ikusten dute turismoa, uste baitute Foru Erkidegoaren ospea handitzen duela eta zerbitzuen kalitatea hobetzen duela. Hori da Nafarroako Turismoaren Behatokiak Nafarroako Unibertsitate Publikoarekin elkarlanean egindako 'El sentir de la población residente en Navarra hacia el turismo' azterlanaren emaitza nabarmenetako bat.

Maitena Ezkutari Turismo, Merkataritza eta Kontsumo zuzendari nagusiak Nafarroan egindako lehen inkestaren datuak aurkeztu ditu gaur. Inkesta horren bidez, turismoaren garapenak eragindako inpaktuei buruz Nafarroako herritarrek duten pertzepzioari eta jarrerari buruzko informazioa bildu nahi izan da. Lortutako datuetatik ondorioztatzen denez, Ezkutarik adierazi duen bezala, nafarrak "turismoaren hartzailleak dira, turismoaren onurak aitortzen dituzte eta pozik daude Foru Erkidegoko turismoaren garapenarekin".

Horrela, inkestatutako pertsonen % 90ek onartzen du zonalderako ona dela, eta % 85ek uste du zonaldearen izen ona eta irudia handitzen dituela (% 85). Gainera, pertsona horien % 89k uste du anfitrioi ona dela eta % 86 harro dago beren ingurua bisitatzen dutelako (% 86). Besteak beste, nabarmentzekoa da inkestatutako hamar pertsonatik zazpi turismoak zerbitzuen kalitatea areagotzen duela uste dutela. Hala ere, % 26k baino ez diote turismoaren bitartez onura pertsonala jasotzen dutela.

Ikerketa Gizarte Lan eta Soziologia Departamenduarekin eta Nafarroako Unibertsitate Publikoko I-COMMUNITAS katedrarekin elkarlanean egin da eta Vidal Díaz de Rada NUPeko Soziologia katedradunak gidatu du. Bertan, turismo jasangarria garatzeko lau dimentsio ezartzen dira: inpaktu ekonomikoa, inpaktu soziala, ingurumen-inpaktua eta inpaktu kulturala.

Diru-sarreraren iturri garrantzitsua

Inpaktu sozialari dagokionez, zerbitzuen prestigioaz eta hobekuntzaz gain, elkarrizketatutako tokiko biztanleek turismoaren etorrerak herrietako azpiegiturak (% 69,1) eta, oro har, biztanleriaren bizi-kalitatea (% 65,6) hobetu egiten dituela uste dute.

Arlo ekonomikoari dagokionez, Ezkutarik esan du ikerketaren ondorio nagusien arabera, "turismoa ongi etorria dela eta diru iturri garrantzitsua dela Nafarroarentzat (% 94), zerbitzu eta negozio berriak sortzen laguntzen duelako (% 80,3) eta ondorioz, enpleguak gora egiten duelako (% 81,2)".

Turismoak kulturen dituen ondorioei buruzko galderen blokean, galdetutako pertsonen hiru laurdenek baino gehiagok uste dute hobekuntzak dakartzala kultura-espazioetan (% 77,2) eta ekitaldi-eskaintzan (% 74,8). Gainera, inkestaren arabera, turismoak ondare monumentala kontserbatzen (% 76,1), beste kultura batzuk ezagutzen (% 76,7) eta tradizioak eta bizimoduak mantentzen (% 70,2) laguntzen du.

Ingurumen-inpaktuari dagokionez, % 59,8k uste du, turismoari esker, zerbitzuak hobetzen direla, hala nola udalerriko garbiketa, eta % 51,4k uste du baliabide naturalak kontserbatzen laguntzen duela. Aitzitik, % 62,9k uste du turismoak areagotu egiten dituela trafikoa eta aparkatzeko arazoak (% 61,2), kutsadura (% 55,3) eta % 47,3k uste du turismoak ingurune naturala kaltetzen duela.

Pertzepzio desberdinak adinaren eta Nafarroako eremuaren arabera

Ikerketaren arabera, bisitariak bizikidetzara-erakundeak ez errespetatzea (% 57,2), bizitzaren kostua handitzea (% 55,5) eta gaixotasunen balizko transmisioa (% 53,1) dira kezkarik handienak.

Gazteen eta 20.000 biztanletik gorako herrien iritziz, turismoak gora egiten du etxebizitzaren prezioan (% 66,7 eta % 56,5), eta Iruñeko Alde Zaharrean inkesta egin duten pertsonen % 75ek uste dute ostatu turistikoetarako eskaintza handitu eta egoiliarrentzako eskaintza murriztu egiten dela. Iritzi hori % 30ekoa baino ez da

Erriberan.

Era berean, Iruñeko erdiguneko pertsonen% 43 ez dago ados turismoaren bidez biztanleriaren bizi-kalitatea handitzearekin, eta Iruñerrian uste du jende gehien dagoela turismoak eguneroko bizitza nahasten duela (% 33) eta herritarren segurtasun eza areagotzen duela (% 24,4).

Turismoaren etorrerak dakarren hobekuntzari dagokionez, herri txikienetan, Erdialdeko Eremuan eta Iparraldean ez daude ados gainerakoekin; izan ere, % 34,9 eta % 34,1 baino ez dira hobekuntza hori partekatzen dutenak eta, halaber, Iruñeko Erdialdean eta Alde Zaharrean pertsona gehiagok diote turismoak kultura-nortasuna galtzen laguntzen duela (% 28,9 eta % 27).

Ingurumen-inpaktuari dagokionez, Iparraldeko Eremua da kritikoen turismoaren ondorioekiko, % 24k adierazten baitu trafiko handiagoa dakarrela eta, aldi berean, garbiketa-zerbitzuak ez direla hobetzen (% 43). Iruñeko Alde Zaharreko biztanleak dira gogorrenak aparkatzeko arazoak aipatzean, turismoak gora egiten baitu. Hala uste du elkarrizketatutako pertsonen % 60k.

850 inkesta

Vidal Diaz de Rada NUPeko Soziologia irakasleak ikerketaren ezaugarri metodologikoak azaldu ditu prentsaurrekoan, bideo baten bidez, lan arrazoiengatik bidaian zegoelako. Hala, inkesta 2020ko urriaren 19tik azaroaren 5era bitartean 850 pertsonari egin zitzaizela azpimarratu du. Bertan, 61 galdera zeuden Nafarroako turismoak gizartean, ekonomian, kulturen eta ingurumenean duen eraginari buruz eta bertan bizi diren herritarrek turismoarekiko dituzten jarrera orokorrei eta kezka ezagunenei buruz: kutsadura, ondarearen narriadura, masifikazioa, prezioen igoera, gaixotasunen transmisioa eta bizikidetzarauekiko errespetua.

Diaz de Rada irakasleak azaldu duenez, inkesta zonaka egin zen, udalerraren tamaina, sexua, adina eta inkestatu bakoitzak jarduerarekin duen harremana kontuan hartuta. Inkesta gaztelaniaz eta euskaraz egin da.

Hori gauzatzeko, Diaz de Radak Nafarroako Estatistika Institutuaren (Nastat) Erroldako datuak eta laguntza izan ditu. Asmoa "udalerraren eremua eta tamaina errespetatzea" izan da, "Iruñerriko Alde Zaharri berezitasun bat emanez, turismo gehien jasotzen duen eremua delako eta pentsatzekoa zelako jarrerak gainerakoak ez bezalakoak izatea", argitu du.

Iraunkortasunerako Turismo Estrategia

Turismo, Merkataritza eta Kontsumoko Zuzendaritza Nagusiak, **Nafarroako Turismo Behatokiaren** bidez, hainbat urte daramatza turismo-jardueraren bilakaera aztertzen, jasangarritasuna bultzatzeko. Horretarako, turistaren profilaria, batez besteko gastuari eta hainbat eremuri buruzko bideragarritasun-azterketei buruzko azterlanak egin dira, 2018an egindako Turismoko Plan Estrategikoaren barruan. Hala ere, Foru Erkidegoan bizi direnek turismoaz duten pertzepzioa falta zen.

Inkesta hau, 2019an, Nafarroako Turismo Behatokia Turismo Iraunkorreko Behatokiaren Nazioarteko Sarean (INSTO, ingelesezko siglengatik) sartu ondoren sortu zen, jasangarritasunaren aldeko Nafarroako Turismo Estrategiaren barruan. Horrela, Turismoaren Mundu Erakundeko kide den sare horretan sartu zen Espainiako lehen erkidegoa izan zen Nafarroa.

Nazioarteko erakunde horrek turismoaren jasangarritasunarekin lotutako hamaika arlori buruzko neurketak egiteko betebeharra ezartzen die behatoki kideei, besteak beste, tokiko gogobetetasunari buruzkoak.

Baldintza hori betetzeko, azterlan hau 2021-2024 Estatistika Planaren barruan sartu zen eta beraz, 3 edo 4 urtean behin errepikatuko da, bilakaera aztertu ahal izateko. Sartze horri esker, Nastat Nafarroako Estatistika Institutuak aktiboki lagundu du laginaren diseinua, hautaketa eta erroldaren datuak errazten, NUPeko Katedraren lanarekin batera, ikerketaren kalitate metodologikoa bermatu baitute.

"Nafarroako biztanleek turismoarekiko duten sentimendua" azterlan osoa kontsultatzeko moduan dago eta Nafarroako Turismo Behatokiari eska dakioko.

Azterketa hori alde batera utzita, Turismo Behatokiak lan egin du, halaber, turismo-jarduerak bereziki saturatuta dauden espazioetan duen inpaktuan, hala nola Allozeko urtegian, Amaiurren edo Xorroxinen, saturazio-pertzepzio hori hobetzeko neurriak ezartzeko helburuarekin.

COVID-19k markatutako 2020 bat

Azterketa pandemia-testuinguru batean egin da eta jardueraren datuak ez dira ohikoak. 2020ko itxierak zifra gogorrek eman ditu Nafarroako turismoarentzat, Espainian eta nazioartean gertatu den bezala. COVID-19ren pandemiak, martxoan eta apirilean gailurrera iritsi zenak, alarma-egoeraren dekretua, etxeko itxiera eta muga nazional eta erregionalen itxiera eragin zituen; hala, turismoa hondarrekoa izan da eta udako hilabeteetara mugatu da, egoera epidemiologikoa zertxobait hobetu zenean. Datuek hala islatzen dute. Nafarroak 607.534 bidaiari jaso zituen urte osoan, aurreko urtean baino % 58,65 gutxiago. Ostatu-gauak ere erdira jaitسي ziren eta 1.532.275ean geratu ziren, 2020ko **Turismoaren Urteko Txostenean** jasotzen den bezala.

Beharakada handiagoa izan zen nazioarteko turismoaren artean, nabarmen etsi baitzuen, turisten beharakada % 73koa izan baitzen. Atzerritik 77.633 pertsona baino ez ziren iritsi. Turismo nazionalak % 43 egin zuen behera eta 524.268 turista utzi zituen.

Establezimendu motaren arabera, aterpetxeek % 83 egin zuten behera beren jardueran 2019ko datuekin alderatuta (4.652 erabiltzaile baino ez). Hotelen erabilera % 63 murriztu zen eta apartamentuak eta landa-turismoa % 53, hurrenez hurren. Beharakada txikiagoa izan zen kanpinetan, bidaiarien kopurua % 35 jaitسي baitzen. Nafarroara turismo arrazoiengatik iritsi ziren pertsonen % 65ek hoteletan ostatu hartzea erabaki zuten. Bigarren bizitoki eskatuena kanpina izan da, bidaiarien % 18k erabili baitu.

Jatorriari dagokionez, Euskal Autonomia Erkidegoa, Katalunia eta Madril dira, ordena horretan, Nafarroara turista gehien ekarri dituzten erkidegoak. Hala ere, barneko eta tokiko turismoa % 18,7 izan da Euskal Autonomia Erkidegoaren oso antzeko lerroan (% 19,2).

Bisitarien beharakada gutxien nabaritu duten turismo-bulegoak landa-ingurunean kokatutakoak izan dira, hala nola Otsagabia, Lekunberri eta Bertiz.

Aste Santurako kanpaina

Aste Santuko jaiegunei begira eta erkidegoen arteko mugikortasunaren mugak direla eta, Nafarroako Gobernuak tokiko turismoa bultzatu nahi du. Horretarako, 'Navarra es un privilegio – Nafarroan hamaika aukera' kanpaina jarri du abian, eta, horren bidez, Nafarroako herritarrei dei egiten die Foru Erkidegoko turismo-alternatibak etxeko bideoen bidez helaraztera.

Datorren apirilaren 11ra arte, interesa duen edonork Nafarroan turismo arduratsua sustatzeko eta hain ezagunak ez diren lekuak bisitatzeko aukera izango du, bost gai estrategiko ardatz dituzten bideoen bidez: gastronomia, familia-turismoa, Donejakue Bidea, aire zabaleko jarduerak eta kirola, landa-turismoa eta paisaiak. Bideo onenek saria izango dute. Lehiaketaren oinarriak eta dinamika navarraresunprivilegio.es eta nafarroanhamaikaaukera.eus webguneetan kontsulta daitezke.

☑ Nafarroako herritarren ustez, turismoak Foru Erkidegoaren ospea handitzen du, eta zerbitzuen kalitatea hobetu